

ISABELLE SCHULER

metafora

BUDE
KRÁLOVNOU

JÁ,
LADY
MACBETHAD

AŽ TO STOJÍ
COKOLIV

Dceři vyhoštěného krále Gruoch bylo v dětství předpovězeno, že se stane královnou Alby. Její zaslíbení Duncanovi, dědici trůnu, toto proroctví zdánlivě potvrzuje. Opouští svůj domov a blízkého přítele MacBethada, aby odcestovala na královský dvůr Scone a přijala své nové postavení.

Duncanův dvůr je však plný intrik a žen, které se touží dostat na její místo. Její naděje na to, že se stane královnou, se zdají být ztraceny a Gruoch dělá vše pro své přežití. Zapřísáhne se však, že naplní proroctví a vybojuje osud, který jí byl předurčen. Ať už to stojí cokoliv.

Isabelle Schuler přináší oslnivé převyprávění ságy o síle a intrikách. *Já, lady MacBethad* odkrývá ženskou sílu a touhu po moci hlavní postavy, jež neohroženě prochází labyrintem vlastních ambicí. V tomto románu se klasické mytologické příběhy setkávají s moderní ženskou perspektivou, připomínající *Kirke* či *Achilleovu píseň* autorky Madeline Miller. Připravte se na okouzující cestu, která změní váš pohled na pověsti dávno minulé.

„Poutavý příběh o původu jedné z nejznámějších Shakespeareových postav.“

– BBC News

„Kniha plná napětí, intrik a zlověstných úskoků.“

– Daily Mail

Já, lady MacBethad

ISABELLE SCHULER

JÁ,
LADY
MACBETHAD

Přeložila Alžběta Komrsková

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

*Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.*

Lady MacBethad © 2023 by Isabelle Schuler

Published by Bloomsbury, Raven Books, Great Britain

This translation of *Lady MacBethad* is published by Grada Publishing, a. s.,
by arrangement with Bloomsbury Publishing Plc.

Translation © Alžběta Komrsková, 2023

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2024

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-805-1 (ePub)

ISBN 978-80-7625-804-4 (pdf)

ISBN 978-80-7625-294-3 (print)

Pro Charlotte Blacklockovou

KAPITOLA I

Babička mi jednou pověděla, že Piktové znamená *pomalovaní*. Moji předci si malovali kůži odstíny modré, červené a zelené. Vířivé vzory zářily tak jasně, že můj lid byl považován za nepozemské tvory. Jejich lidskost je prozradila až ve chvíli, kdy byla prolita jejich krev.

Babička si to všechno pamatovala; byla součástí této vymírající rasy – dcera druidů, kteří kdysi sloužili králům a princům Piktského království, dávno předtím, než se zrodila Alba a náš způsob života byl pohřben hluboko pod zem. Porážku snášela s hořkostí. A ještě hůře nesla, když spolu s mou matkou, Ailith, musela odejít do Scone, aby zde žila na dvoře velkého albského prince. Tím byl Boedhe, můj otec. Jako mladá dívka navštěvovala Ailith dvůr mého pradědečka, krále Coinneacha, a bylo domluveno její zaslíbení. Přestože byl Coinneach věřícím nového náboženství, toužil po sjednocení těch obyvatel Alby, kteří křesťanského Boha nepřijali – to, že nechal po boku svého syna usednout pohanku, bylo významným projevem dobré vůle.

Bratranec mého otce, Malcolm, krále Coinneacha zabil a získal korunu, čímž s podobnými ambicemi jednou provždy skoncoval. Můj dědeček měl však i po své smrti spoustu věrných, a aby utišil myšlenky na vzpouru, jmenoval král Malcolm mého otce mormaerem Fife.

Isabelle Schuler

Přestože otec krále Malcolma nenáviděl, živil v sobě strach ze ztráty i toho mála, co mu zbývalo. A když byly ve jménu nového náboženství zakázány všechny druidské praktiky, přiměl Ailith, aby se zřekla svých zvyků. Umlčet babičku už však tak snadné nebylo.

A tak otec zničil každý amulet a talisman, který si s sebou přivezla. S tichým odhodláním hasil každý posvátný oheň, který spatřil. Se zatnutými zuby posílal své vojáky, aby vyrvali z kořenů všechny byliny, a jeho dokonale přesné načasování vedlo babičku k podezření, že ji nechává špehovat.

Nahlas se proti ní otec ohradil teprve ve chvíli, kdy trvala na tom, že dostanu piktské jméno. Později mi ten příběh vyprávěla s mučednickým zápalem.

„Boedhe, musí se jmenovat Groa! Pohlédni na její oči! Jsou jako obrovské studnice moudrosti, jako samotná severská jasnovidka,“ přesvědčovala ho.

„Jsou jí teprve dva dny! O jaké moudrosti to mluvíš?“

„Jmenuje se *Groa*,“ odpověděla babička, aniž by vzala jeho otázku v potaz.

„Jako by nestačilo, že má král Malcolm podezření, že je má žena druidka,“ pokračoval otec. „Nebudu přitahovat jeho pozornost tím, že dám své dceři pohanské jméno.“

„Možná, že kdybys trávil méně času lízáním starých ran a více času plánováním, jak od Malcolma získáš svůj trůn, nemusel by ses uchýlovat k takové zbabělosti,“ opáčila matka, čímž jen rozdmýchala plameny jeho hněvu.

„Poslechni Ailith,“ řekla babička. „Pojmenuj ji Groa, abys dokázal, že nejsi nikomu zavázán.“

„Dost!“ zahřměl otec. „Takové řeči nás zabijí. Válka skončila. Prohráli jsme. Bude se jmenovat Gruoch.“ Jeho slova byla konečná.

Babička mi stejně říkala Groa.

Její vyhoštění bylo okamžité. Poslali ji na ostrov uprostřed jezera na nejzazším cípu otcova území, jen s hrstkou sloužících. Co

nevidět její léčitelské schopnosti a ochranná požehnání přilákala místní, a tak nikdy neměla nouzi o společnost ani jídlo.

S matkou jsme ji směly navštěvovat jednou za rok; říkávaly jsme tomu pohanská pouť. Návštěvy babičky a naslouchání jejím příběhům o mých piktských předcích jsem milovala. S místními jsme oslavovaly svátek Imbolc. Pak babička učila matku nová zaklínání a společně šeptem prozpěvovaly nad zemí, čerpaly z půdy sílu k sesílání ochranných kouzel a bohatství. Nejlepší však byla poslední noc naší návštěvy, kdy babička vytáhla krásnou tapisérii, jejímž tkaním trávila poslední roky. Tapisérie pokrývaly všechny stěny jejího domova a každá z nich vyprávěla úchvatný příběh z dob druidů a piktských bohů.

Seděla jsem mezi matkou a babičkou, přezvykovala měkký rozmarýnový chléb s máslem a s tapisérií přehozenou přes naše nohy poslouchala praskání ohně v krbu. Matka se skláněla nad babiččinou prací, její kaštanové vlasy se rozlévaly po látce a mě stálo veškeré sebeovládání, abych do její měkké hřívy nezabořila ručky. Matčiny útlé prsty přejížděly po spletitém bludišti nití; zlaté náramky, které nikdy nesundávala, se ve světle ohně čarovně blyštěly.

Babiččin hlas, tichý a hluboký, naplňoval místnost příběhy o vyhraných bitvách, výpravách za krásou, láskou a pravdou. Tkané obrazy se mi třepotaly před očima, a když babička začala zpívat prastarou píseň na rozloučenou, v hrudi mi hučely ozvěny minulých generací.

Cuin a choinnicheas sinn a-rithist?

Ann an dealanach tàirneanaich no uisge?

Nuair a tha am mì-òrdugh air tighinn agus air falbh

Nuair a thèid am blàr air chall agus bhuannaich.

Přestože jsem jejím slovům nerozuměla, naplňovala mě teplem, kouzly a volností. Ten jediný týden s babičkou mi vystačil k tomu,

Isabelle Schuler

abych vydržela další rok života ve stínu, který král Malcolm vrhal na Fife a na mého otce.

Třebaže život tak daleko od Scone a trůnu, který měl být jeho, nesl otec nelibě, mně připadalo Fife s každým uplynulým ročním obdobím krásnější. Leželo mezi hlubokým údolím a mořem a naše pevnost byla postavena ze dřeva a cihel. V pevnosti jsme měli skromné stáje a kasárna, většinu času prázdná. Přestože správce kraje, mormaer, byl po králi druhým nejvýše postaveným mužem, otec mohl mít jen pár vojáků. Ti byli určeni pouze k osobní ochraně a zodpovídali se pouze královu muži, biskupovi ze St. Andrews. Kasárna se tak používala spíše k ubytování hostů. Naši skutečnou obranu představovala velká dřevěná zeď, která obíhala celý objekt, ale její perimetr měl obvykle na starosti jen jediný strážný.

Ze světa jsem toho příliš neviděla a ve své naivitě jsem považovala náš dům za nejmajestátnější budovu, která kdy byla postavena. S matkou jsme hrály hru, jež spočívala ve schovávání talismanů, které pro nás udělala babička, v každém koutě našeho domova a postupně také v malých usedlostech za jeho hranicemi. Ochrana našeho lidu před nebezpečím praktikováním našich prastarých zvyků dávala mému životu účel.

A pak se jednoho letního odpoledne, když mi bylo pět let, všechno změnilo.

Uprosil jsem matku, aby si se mnou hrála na selkie, a nejteplejší část dne jsme strávily skákáním do vln a předstíráním, že jsme selkie – mytické ženy, které se dokázaly proměnit v tuleně a žít na zemi i v moři. Voda byla tak studená, že jsme sotva popadaly dech, ale jakmile jsme se zhroutily na písek, slunce nás zase prohrálo.

Během naší hry matka přinesla modrou a zelenou barvu, které schovávala ve svých komnatách, a na paže a břicha nám namalovala vířivé symboly na počest velkého boha moře Lira. Blyštěly jsme se jako pohádkové bytosti a matka vypadala jako opravdová

bohyně. Vlasy za ní divoce vlály, jantarové oči se leskly ve slunci a pomalovaná kůže odrážela třpyt moře.

Čekala jsem, že se před návratem do pevnosti umyjeme, ale matka měla odvážnou náladu. Kolem boků jsme si omotaly šaty a s nahými hrudníky a hrdě vztyčenými hlavami vyrazily domů. Otec vyšel z pevnosti, aby nás uvítal, a slunce se odráželo od jeho zlatého nákrčníku, symbolu mormaera. Připomínal mi výjev z biblických příběhů – albský princ, který přišel pozdravit svou manželku, mořskou bohyni.

Když však spatřil, jak se neseme, zrychlil krok. Matka v milujícím gestu rozevřela náruč, ňadra se jí divoce houpala a boky vlnily. Teprve ve chvíli, kdy jsme byly natolik blízko, aby spatřila chlad v jeho očích, zaváhala.

Překonal vzdálenost mezi námi a udeřil ji silněji, než jsem kdy viděla muže udeřit ženu.

S křikem jsem sledovala, jak matka padá k zemi.

Naši muži neváhali vztáhnout na ženy ruku. Viděla jsem to u thénů, kteří nás s manželkami navštěvovali v pevnosti. Viděla jsem to u sloužících. Dokonce i chlapci v kuchyni čas od času udeřili své sestry, opakovali kletby, které zdědili od svých otců. Ovšem v tom věku jim to dívky ještě oplácely.

Nikdy jsem však neviděla otce udeřit matku.

Když se pokusila vstát, chytil ji za paži a strhl ji stranou, aby ji zaštitil před zvědavými pohledy vojáků hlídajících vchod do pevnosti. Vrhla jsem se po jeho ruce, ale můj útok snadno odrazil.

„Co to děláš?“ sykl a otočil se zpátky na matku. „Chceš, ať nás vyhodí z Alby? Chceš, ať přijdeme i o to málo, co máme?“

Matka mu pohled s neproniknutelným výrazem opětovala.

Zvedla jsem hlavu a všimla si několika všetečných tváří v oknech nad dřevěnou zdí. Vytáhla jsem si lněné šaty na hrud' a ramena ve snaze uchránit se před hanbou, ale ostudná barva prosákla látkou. Tváře mi hořely, jako by otec udeřil i mě. Chtěla

Isabelle Schuler

jsem se natáhnout po matce, ale propalovala otce tak hrůzostrašným pohledem, že jsem se neodvážila zasáhnout.

Čekala jsem, že na něj začne křičet, ale jen něco mumlala v jazyce našich předků. Přestože jeho sevření zesílilo, hněv se pomalu rozplýval.

„Nech si své kletby pro sebe, ženo, nade mnou nemají žádnou moc,“ zavrčel. Chtěl znít výhruzně, ale hlas se mu třásl. Matka to také slyšela.

Ze rtů jí dál splýval ten starý jazyk a její hlas nabíral na hlasitosti. Když byl tak hlasitý, že se donesl až ke zdem pevnosti, otec povolil sevření. Teprve pak matka ztichla.

Užasla jsem nad jejím klidem. Otisky prstů na její bledé paži začínaly rudnout, ale při pohledu na otcova shrbená záda mi bylo jasné, kdo vyhrál.

Matčino vítězství spočívalo v mlčení. Napětí ve vzduchu by se dalo krájet a já měla nutkání promluvit, abych tu tíseň zahнала. Pak si matka povytáhla šaty na hrud', a aniž by se ohlédla, odkráčela pryč. Když se otec obrátil ke mně, k vlastnímu šoku jsem v jeho očích spatřila slzy. V ten okamžik jsem v úžasu sledovala, jak se otec před matkou rozpadl na kousky.

Otec matku už nikdy neuhodil, ale s blížící se zimou byly jejich hádky slyšet z každého rohu pevnosti. Jednoho dne, když jsem se procházela kolem matčiny komnat, jsem je zaslechla, jak se hádají kvůli babičce.

„Posílám tě za ní z jediného důvodu!“ křičel otec.

„Posíláš mě za ní, protože víš, že naše moc je skutečná,“ řekla matka.

„A kde je ta moc, o které mluvíš? Od narození Gruoch uběhlo už pět let. Silnější muž by pohrbil svou lásku, přiznal si, že jsi prokletá, a se svou neplodnou ženou jednou provždy skoncoval!“

„Možná jsi prokletý ty za to, že odmítáš zvyky našeho lidu!“

„Kde je můj dědic? Kde je můj syn?“ hřměl otec.

Než matka stačila odpovědět, vyběhl z místnosti. Klopýtla jsem vzad, ale byl natolik polapený ve svém hněvu, že si mě sotva všiml.

„Jsou i jiné zvyky,“ mumlal, zatímco se hnal chodbou. Tehdy mě přemohla zvědavost a propířila jsem se otevřenými dveřmi. Matka ze své truhly nabírala hrsti talismanů a házela je do ohně. Po tvářích se jí kutálely slzy vzteku. Místnosti naplnila vůně hořící levandule – klidné, mírumilovné aroma, které bylo v ostrém kontrastu s jejími horečnými pohyby.

Když si z krku strhla váček s bezem a hodila ho na pohřební hranici amuletů, zalapala jsem po dechu – ten talisman nosila pro ochranu před nemocemi.

Ten zvuk přilákal její pozornost.

„Ven,“ sykla.

Ztuhla jsem, rozpolcená mezi touhou sevřít ji v uklidňujícím objetí a přáním utéct od toho zlomeného, dutého hlasu.

Vyběhla jsem z místnosti.

Krátce po té noci začaly kolovat řeči o tom, že si její manžel našel milenkou, což matku konečně donutilo zavrhnout staré zvyky – jeho lhostejnost byla mnohem horší než hněv. Poté zaměřila veškerou svou energii na hraní role věrné a poslušné manželky. Otcí se ulevilo, ale zůstával slepý – ať už záměrně, či nikoliv – k námaze, s jakou tuto povinnost vykonávala. Slíbila mu dědice a on jí opět uvěřil.

Ať už za to mohl pocít viny, či upřímná náklonnost, jeho chování vůči ní se změnilo. Byl laskavý a hodný, dokonce jí od kupce, který do pevnosti přišel zkoušet štěstí ze St. Andrews, koupil šperky.

Začala jsem prahnout po babičce a svobodě jejího ostrova. Obávala jsem se, že matka už se na cestu za ní nebude chtít vydávat, ale když přišlo další jaro, začala se připravovat na cestu. Ještě překvapivější bylo, že s otcovým souhlasem.

Isabelle Schuler

„Slibuji,“ zašeptala mu matka, když mě vysazovali na koně.
„Tentokrát, slibuji.“

Otec ji v odpověď hluboce políbil.

Jak se vzdálenost mezi námi a domovem zvětšovala, rozhodla jsem se zkusit štěstí v naději, že se matka na naší pouti opět stane společnicí, jakou bývala.

„Naučíš mě kouzlit tak, jako to babička učila tebe?“ odvážila jsem se zeptat.

„Ne,“ řekla a ústa jí ztvrdla. „Tvá babička svou moc získává z půdy, ale její božství vyschlo na troud. Teď patří mužům.“

„Patří otci?“

„Nějaká ano, ale ani zdaleka ne tolik, jako když jsme byli zasnoubeni.“ Ušklíbla se a já jsem byla navzdory jejím slovům šťastná, že se vrací její obvyklá nabručenost.

„Bude někdy moje?“

Jely jsme bok po boku a matka pootočila hlavu, aby mi viděla do tváře. Voják, který nás doprovázel, ztuhl.

„Ne, bude patřit mému synovi.“

„Vždyť žádného syna nemáš,“ opáčila jsem dopáleně.

„Budu mít,“ prohlásila. „Dám tvému otci mnoho synů.“ Bezmyšlenkovitě si pohrávala s opratěmi.

„Ale co já?“ zakňučela jsem. Myslela jsem, že jako její prvorozená dcera si něco zasloužím.

„Najdeme ti mormaera,“ snažila se mě matka odbýt. Nesnášela mé stížnosti.

„Jako je otec?“

„Lepšího. S větší autoritou,“ řekla rozhodně.

Zamyslela jsem se nad tím.

„Ale co když zemře? Nebo si najde nějakou děvku? Bude ta půda pořád moje?“

JÁ, LADY MACBETHAD

Matka si povzdechla a mávla rukou, jako by odháněla otravný hmyz.

„Proto musíš mít mužské dědice. Aby sis zajistila své postavení. Tvoje moc spočívá v mužích; ve tvém manželovi, tvých synech. Pokud jim budeš vládnout, povládněš i zemi. Pokud jim nedokážeš vládnout, jsi zbytečná a můžeš klidně zemřít mladá.“

Složila jsem si ruce na hrudi a zamračila se. Matka mě už chtěla zplísnit za trucování, ale očividně si to rozmyslela a pokračovaly jsme v jízdě v nepřřjemném tichu.

Neměla jsem v úmyslu zajistit si manžela nebo syna. Chtěla jsem být jako babička, mumlat zaklínadla nad bylinami a kameny. Rozhodně byly zábavnější než muži. Ale nemohla jsem popřít, že matka měla nad otcem moc.

Babička bude vědět, co dělat.

Jakmile naše loď zakotvila u ostrova, babička už na nás čekala s otevřenou náručí, ale matka ji jen chladně pozdravila a zamířila do domu. Babička si mě odtáhla stranou a chtěla vědět, co se děje. Přestože od našeho posledního setkání uběhl celý rok, během kterého se udála spousta důležitých věcí, které by ji mohly zajímat, věděla jsem, co chce slyšet.

Když jsem jí pověděla, co otec udělal, jak matka zničila každý symbol našich pohanských zvyků a jak teď trávila veškerý svůj čas s otcem a jeho všemožnými hosty, v očích jí zaplálo něco jako ochranitelský hněv vlčice.

„Kdy tvůj otec pochopí, že odmítání našich zvyků mu jeho lid a půdu nevrátí?“

„A co matka? I ona se mylí?“

Babiččiny oči se naplnily smutkem.

„Je ztracená. Myslíš si, že její moc nad ním bude věčná, ale muži jsou proměnlivější než samo moře.“

Isabelle Schuler

Babička ukázala na oblohu, která začínala s blížícím se večerem tmavnout.

„Vidíš, jak ubíhají mraky, jak se navzájem honí na širokém nebi?“

Přikývla jsem.

„Tvá matka vidí proměnlivou podstatu přírody a věří v její nestálou sílu, ale zapomněla, kam se dívat.“

Babička poklekla, jako by se chystala k modlitbě, a zabořila tvář do chladné trávy. Zhluboka se nadechla.

„Tady,“ řekla a pobídlá mě, abych se k ní připojila.

Poklekla jsem vedle ní a stejně jako ona zabořila tvář do trávy.

„Cítíš to šumění síly, Groo? Sílu, jež proudí hlouběji než ta, kterou vládnu muži?“

„Ne,“ přiznala jsem nesměle.

„Časem se to naučíš. Brighde chce, abys –“

„Co to děláš?“ Matčin hlas protal večerní klid.

Babička se narovnala. Přestože jsem zoufale toužila zjistit, co po mně Brighde chce, nechtěla jsem se před matkou vyptávat.

„Modlila jsem se k tomu novému bohu a žádala ho o sílu.“

Matka si odfrkla.

„Modlení se k bohu tak slabému, že se neubráníl pár kněžím a vojákům, je ztráta času.“

Babička se zasmála.

„Aspoň na něčem se shodneme. Ale teď,“ pokračovala a sevřela mé studené ruce v teplých dlaních, „se pojďme připravit na hostinu, kterou oslavíme Imbolc.“

KAPITOLA 2

Zatímco kdysi se k oslavě Imbolcu shromažďovaly celé osady, teď se v pár koutech království scházela jen hrstka rodin natolik odvážných, aby riskovaly trest v případě, že by je chytili. Babiččin ostrov byl jedním z oněch koutů.

Nejprve dorazily mladé ženy s dětmi, jejichž úkolem bylo uklidit babiččin dům, očistit ho od kruté zimy a udělat místo pro Brighde, bohyni proroctví, léčení a nových začátků. Pak přijeli muži, zpravidla farmáři, se zásobami na hostinu. A nakonec na ostrov dorazily dcery druidů, pro které byla u hodovního stolu připravena čestná místa, kde probíraly klepy a pozorovaly přípravy.

Tento rok se mluvilo o tom, jak nové náboženství ukradlo svátek Imbolc a změnilo ho tak, aby odpovídalo jeho vlastním cílům – ženy se při očištném obřadu oblékaly do bílé, byly pronášeny modlitby k novému bohu a nad celou slavností se vznášela atmosféra vážnosti. Nechápala jsem, proč král Malcolm nepřijde se svými vlastními rituály, místo aby nás dál hanobil špiněním těch našich. A přestože by mě měla účast na zapovězeném svátku děsit, cítila jsem jen hrdost na náš tvrdohlavý vzdor královým přáním.

Mým úkolem bylo stát na pobřeží a vítat všechny nově příchozí. V nervózních úsměvech našich hostů jsem cítila tíhu jejich

očekávání. Všichni od babičky dostanou tinktury pro ochranu a prosperitu a mnozí obdrží věštby pro příští rok.

Přestože matčin ledový výraz během dne trochu roztál, držela si od babičky odstup, jako by její blízkost byla příliš bolestivá. O to víc jsem na babičce visela, abych ji ujistila, že moje láska neochladla. Pokud si toho všimla, nic neřekla.

Slunce se zanořilo za kopce a její sloužící rozdělali poblíž vody posvátný oheň. Ti, kteří dorazili na hostinu a pro talismany, ale báli se účasti na nejstarší tradici prorokování, se vrátili na břeh. Zůstala nás jen hrstka, převážně dcery druidů jako babička. Mnohem méně než minulý rok. Pohlédla jsem na ni, abych se přesvědčila, jestli si toho všimla, ale zdála se být naprosto soustředěná na svůj úkol.

Shromáždili jsme se kolem ohně a k mému překvapení jsem mezi účastníky posvátného obřadu pelyňku spatřila matku. V očích měla touhu a já pochopila, že tento rituál využije k tomu, aby Brighde požádala o syna.

Posadila jsem se vedle babičky, která v hmoždíři drtila hnědočervenou bylinu a míchala ji s vodou uvařenou na Brighdeině posvátném ohni, dokud nezískala blátivý odstín. Při míchání zpívala okouzlující melodii – prastarou píseň o znovuzrození, nových začátcích a bohatství.

Cítila jsem, jak její píseň volá mé srdce, i když jsem nedokázala jasně říct, co od něj chce. Půda ke mně v odpověď na babiččinu píseň tiše promlouvala.

Její hlas se rozplynul a babička nahlédla do hmoždíře. Spokojená s tím, co viděla, vylila jeho obsah do šálku, který si ženy předávaly mezi sebou. Každá si usrkla. A tak to pokračovalo – vlévání, míchání, pronášení zaklínadla, sdílení, zpívání.

Poté, co si dvakrát předaly šálek s pelyňkem, některé ženy začaly zpívat své vlastní písně, které jim Brighde ukázala ve vizích. Jejich hlasy se nesly větrem a nad temnou vodou se rozléhalo sténání v agonii věšteb. Při pohledu na divoké ženy tančící kolem

ohně, jejichž těla vrhala na nevelký dům mé babičky zvláštní stíny a vysílala záblesky světla na písčité pobřeží, mi naskočila husí kůže.

Bylo to krásné a hrůzostrašné.

Na tak mocnou bylinu jsem byla příliš mladá a navzdory vehementním protestům jsem byla v hloubi duše ráda, že nemusím trávit temnou tekutinu a odevzdat své tělo vůli bohů. Bez ohledu na svou nervozitu jsem se donutila nehybně sedět a pomalu dýchat, abych nenarušila tenký závoj mezi tímto životem a tím dalším, skrz který Brighde komunikovala se svými věrnými následovnicemi. Babička seděla tiše a s prázdným pohledem se nathořovala do temnoty a hledala bohyni.

Přestože jsem pelyněk nevypila, účastnila jsem se svým vlastním způsobem. Zanořila jsem ruce do trávy, chladné a ostré, a pátrala po síle, o které babička mluvila. Slyšela jsem však jen šumění ve vzduchu.

„Co se mi snažíš říct?“ zašeptala jsem téměř neslyšně.

Věděla jsem, že odpovědi se nedočkám, ale v tu chvíli mi do týlu zašeptal vánek a ucítila jsem na sobě babiččin pohled. Vzhledla jsem. Oči jí zčernaly a pevně zatínala pěsti, ale seděla bez hnutí – bod síly v moři hluku a stínů. Nervózně jsem se pod intenzitou jejího pohledu zavrtěla.

„Neboj se, Groo, dcero Boedhea, syna Coinneacha, právoplatného krále Alby.“ Babiččin hlas byl hluboký a sytý jako bzučení včelího roje.

„Budeš tou nejvýznamnější z nás. Tvá sláva se bude šířit celou Albou a do Anglie. Všechna zem, na kterou vstoupíš a kterou vidíš, je tvoje a ty jí patříš.“

Když to šepotání půdy potvrdilo, zachvělo se mi srdce a po zádech mi přejel mráz.

Tohle... tohle ti říkám.

Babička nikdy neproněsla věštbu, která by se týkala mě, a já jsem s ní neměla během rituálu mluvit, ale volání ze země mě nabádalo k odpovědi.

Isabelle Schuler

„Budu královna?“ odvážila jsem se zeptat a nenáviděla jsem svůj hlas za to, jak slabě vedle babiččina sytého tónu zní.

„Budeš mnohem víc. Budeš učiněna nesmrtelnou.“

Pomyslela jsem na babiččiny druidské síly, získané od našich předků. Pomyslela jsem na matku a moc, kterou měla nad otcem díky příslibu syna. Pomyslela jsem na to, jak se otec ohýbá pod nadvládou krále Malcolma, aniž by on musel na Fife vůbec vkročit. A já budu významnější než ti všichni?

„Vezmu si krále?“ zeptala jsem se.

Babička se zasmála.

„Mluvíš o manželství, zatímco já ti nabízím slávu a odkaz, který nikdy nezemře.“

„Ale jak se můžu stát královnou, když –“ začala jsem, ale babička mě přerušila.

„Dost otázek, dítě, stále musí být spousta odhaleno.“

Uculkla jsem, ale babička to vycítila a chytila mě za ruce.

„Musíš přežít, malá Groo. Z nás všech musíš přežít právě ty,“ řekla a její hluboký věštecký hlas nahradil toužebný tón. Pozorně na mě hleděla.

Jemně mi stiskla ruce a obrátila se zpátky k ohni. Plameny vrhaly na její tvář tančící stíny. Rozhlédla jsem se, kdo další to neuvěřitelné proroctví slyšel, ale zdálo se, že si toho nikdo nebyl vědom. Všechny ženy byly pohrouženy do svých vlastních vizí. Matka tančila, a třebaže jsem chtěla celým svým srdcem věřit, že je svobodná a šťastná, její pohyby vypadaly nuceně, jako by se snažila Brighde přivolat silou vůle, místo aby počkala, až přítomnost velké bohyně přijde sama.

Hlavou mi vířila babiččina slova.

Nesmrtelná.

Královna.

Přežít.

Když jsem otevřela oči, ranní červánky už dávno nahradil blankyt. Dcery druidů se právě loučily a nadšeně spolu sdílely své vize. Z jedné se během sklizně znovu stane babička; další se shledá se svým synem.

Někdo mi přes ramena přehodil ovčí rouno a já se zachumlala do jeho tepla. Ze svého místa vedle ohniště jsem viděla, jak se matka a babička loučí s našimi hosty. Loďky se postupně odrážely od břehů, až zůstala jen jediná. Na přídi seděl jeden z našich vojáků a já nechápala, proč to málo, co jsme si přivezly s sebou, nakládají do lodi.

Posadila jsem se a ve tváři mě zastudil chlad jarního rána. Jak se mlha spánku začínala rozpouštět, vzpomněla jsem si na babiččino proroctví a po zádech mi přešel mráz.

Byla jsem natolik ponořená do vlastních myšlenek, že jsem si nevšimla jejího příchodu. Vypadala starší než kdy dřív. Vytáhla mě na nohy a přitáhla mi rouno pevně k tělu.

„Je čas se rozloučit, Groo,“ řekla, když se sklonila, aby mě políbila na tvář.

„Rozloučit?“ Spánek mi musel ucpat nejen mysl, ale i uši. „Vždyt jsme sotva přijely.“

„Tvoje matka má, pro co přišla,“ odpověděla babička tiše a chytila mě za ruku, aby mě odvedla k lodi.

„Ne,“ vykřikla jsem a vytrhla se jí. „A co tapisérie?“

„Letos jsem žádnou neutkala.“ Podle cukání ve rtu a pevně zatnuté čelisti jsem poznala, že babička lže. Snažila se skrýt své emoce. Já její sílu neměla. Unavená, prochladlá a naštvaná, že mě připravili o vzácné dny s babičkou, jsem propukla v pláč.

„Gruoch,“ zakřičela matka z lodi, ale babička ji propálila tak ledovým a hrůzostrašným pohledem, že navzdory vzdálenosti mezi námi ucouvla. Nikdy dřív se na ni tak nepodívala a já vycítila, že se vztah mezi nimi změnil, možná navždy.

Isabelle Schuler

Babička poklekla, aby mi viděla do očí.

„Pamatuješ si, co jsem ti řekla včera v noci?“ zašeptala.

Přikývla jsem a otřela si nos rounem.

„Musíš přežít,“ řekla. „Musíš být silná.“

„Chybíš mi,“ zmohla jsem se na odpověď a to přiznání mi vehnalo do očí vodopád slz.

Babička se postavila, zvedla si mě do náruče a pevně mě k sobě přitiskla. Nesla mě k lodi, ale když se matka natáhla, aby mě od ní převzala, babička ucukla. Pohladila mě po vlasech a já jsem přestala vzlykat. Voněla pelyňkem a já ho vtáhla do plic tak zhluboka, div jsem se neudusila nudlí v nose. To babičku rozesmálo, což trochu odlehčilo mému srdci.

„Nezapomeň má slova, maličká,“ řekla babička a já přikývla.

Naposled mě políbila na tvář.

„Buď jako květina, v níž číhá had,“ zašeptala mi do ucha.

Bylo to staré piktské přísloví, a přestože jsem ho od ní slyšela mnohokrát, v tu chvíli znělo jako božský rozkaz, jako by to byl pravý důvod mého zrození – abych se stala hadem pod květinou.

S tím mě usadila do lodi a my jsme se odrazili od břehu ostrova. Kolem visela hustá ranní mlha, ale já hleděla na babičku. Stála na pobřeží, sama, plášť přitažený k tělu, a zatímco zpívala píseň na rozloučenou, vítr si pohrával s konečky jejích dlouhých stříbrných vlasů. Hleděla jsem na ni a pokoušela se vypálit si ten pohled do paměti, zachytit každé slovo. Vítr nesl její hlas a poslední věta jako by se vznášela na hladině za námi.

Nuair a chailltear agus nuair a bhuaightear na cathanna.

A i když ji už dávno pohltila mlha a dorazili jsme k protějšnému břehu, stále jsem ji měla před očima.

Domů jsem jela na koni s matkou, vděčná za teplo jejího těla. Líbala mě na čelo a hladila po vlasech tak jako kdysi. Brighde jí musela dát opravdu úžasný slib, že v ní dokázal probudit takovou

JÁ, LADY MACBETHAD

laskavost. Navzdory vřelosti, kterou vůči mně projevovala, jsem se rozhodla jí o proroctví nic neříct. Nerozuměla by tomu, ne teď, když měla hlavou plnou vizí synů a dědiců.

To léto jsem za dohledu stráží plavala v moři sama. Potulovala jsem se s matčinou služebnou mezi kopci a plavila se zálivem Eden. Den po dni jsem dorůstala svému božskému poslání, pozorovala zemi, jak babička chtěla, sledovala, jak se mění a ohřívá pod paprsky slunce a jak se kopce barví fialovým vřesem a s příchodem sklizně zase tmavnou. S bosýma nohama jsem běhávala trávou a božskost země se mi vsakovala do kůže. Nechávala jsem se opájet vědomím, že si mě Alba vybrala jako svou právoplatnou vládkyni – proto jsem byla zrozena.

Jako by mě babiččina slova připoutala k Albě, ne fantaskními příběhy, ale mým nárokem na ni. Tato země byla moje a já o ni pečovala a milovala ji jako nikdo přede mnou. To léto jsem si myslela, že nemůžu nic milovat víc než Albu.

A pak se narodil Adair.

KAPITOLA 3

Sříbrný srpek měsíce na temném nebi oznamoval nové roční období. Sklizeň se blížila ke svému konci a přicházel čas hodování, ale ani jedno mě nezajímalo.

Matka naříkala ve svých komnatách.

V noci mě probudil její křik a já jsem se rozběhla do jejích komnat, jen abych zjistila, že jsou plné žen z okolních usedlostí, z nichž jedna mě odvedla zpátky na chodbu a vágními slovy se mě pokusila uklidnit, což můj strach příliš nezmírnilo.

„Chci vědět, co se děje!“ prohlásila jsem, vyděšená ze soucitných pohledů, které mě přivítaly.

„Její dítě se dere na svět dřív, nic víc,“ řekla žena tiše.

„Dřív?“ zeptala jsem se.

„Modli si, ať je to chlapec. Bude potřebovat sílu. Oba ji budou potřebovat.“

Žena zavřela dveře, a i když jsem se měla vrátit do postele, zůstala jsem stát jako přikovaná.

Jak to, že jsem nevěděla, že má vlastní matka nosí pod srdcem dítě? Její štíhlá postava se sice v posledních týdnech zakulatila, ale během sklizně spousta žen přibrala, aniž bych z toho něco vyvozovala. A přestože se tu noc u babičky horečnatě modlila k Brighde, nečekala jsem, že bohyně její požadavek vyplní, tím

spíš s ohledem na osud, který mi přislíbila. Proč by má matka potřebovala syny, když se její dcera stane královnou Alby?

Teprve teď začala dávat smysl otcova zvýšená přízeň, kterou matce projevoval v posledních měsících. V přítomnosti svých thé-nů ji láskyplně hladil po vlasech a z cest po své zemi jí přivezl sušené ovoce. Obsluhoval ji, jako druidové obsluhují své bohy. S radostí přijala jeho přízeň i ovoce.

„Vidíš, maličká,“ řekla. „Tahle si získáš muže a všechnu půdu, po které kráčí.“

Se zdrženlivým úsměvem ujídala ovoce a zdobila si vlasy ozdobami, které jí otec koupil. Předpokládala jsem, že je to výsledek jejích ženských lstí, ale bylo to kouzlo plného břicha.

Teď jsem pohlcená úzkostí ležela v posteli a uvažovala o tom, jestli je otec stále v pevnosti. V matčině ložnici jsem ho nezahlédla, ale až na krev, která máčela její prostěradla, jsem toho příliš neviděla. Plakala jsem a šeptem prosila o její ochranu jakékoliv božstvo, které právě naslouchalo. Upadala jsem do přerušovaného, neklidného spánku a v brzkých ranních hodinách jsem se probudila do ticha.

Panty byly promazané, a když jsem vyklouzla do dlouhé chodby, žádný zvuk mě nezradil. Nahlédla jsem do tmy, ale síň byla prázdná.

Po špičkách a vyděšená tichem jsem vyrazila k matčiným komnatám. Když jsem nakoukla dveřmi a nespatriła ani stopu po včerejším krveprolití, ulevilo se mi. Plamen jemně osvětloval matku, která zhluboka oddechovala, oblečená v čistém oděvu a pohřbená pod teplými kožešinami. Vedle ní spal otec ve lněné tunice. Mezi jejich těly leželo to nejmenší dítě, jaké jsem kdy viděla. Jeho kůže byla fialová jako ranní nebe, ale dýchalo klidně.

Vykročila jsem vpřed a pod nohama mi zaskřípala podlaha. Matka otevřela oči.

„Pojď, Gruoch.“

Poslechla jsem ji, vklouzla jsem pod ovčí rouno a přitiskla se k jejím teplým zádům.

„Je to chlapec?“ zašeptala jsem.

Matka se tiše zasmála.

„Ano, tvůj bratr.“

„Proč je tak maličký?“

„Protože se nemohl dočkat, až tě potká.“

Ta odpověď mě potěšila, a tak jsem se k ní přitulila a znovu usnula.

Pojmenovali ho Adair – *štěstí*. Jak už to však s naším jazykem bývá, jména mají více významů. Adair znamená také *kopí* a bratrovým pojmenováním vložil otec všechny své ambice do snahy vychovat z něj velkého bojovníka. Možná jsem měla být našťvaná, že se rodiče náhle starali pouze o Adairovu budoucnost, ale můj bratříček byl tak malý a krásný, že jsem ho nedokázala nenávidět.

Jako by z oka vypadl otci, který na to byl přičiňně hrdý. Do modrých očí mu spadaly blondáté kudrlinky a usmíval se celou svou tváří. Dokonce i jako novorozeně měl široká ramena jako otec a při prvních krůčcích hrdě vypínal hrudí. Avšak v chování byl otcovým opakem. Můj bratr byl tichý, přemýšlivý a všechno si pozorně prohlížel očima stejně obrovskými jako ty moje.

Když začal chodit, ke hře s mečem ho to nijak netáhlo, přestože se ho k tomu otec snažil přimět. Místo toho dával přednost méjí přítomnosti, motal se mi pod nohama jako káčátko a já byla ráda, že jsem si našla věrného poddaného, na kterém můžu trénovat babiččinu věštbu. Při našich hrách jsem přecházela mezi dobročinným vládcem a mstivým božstvem, jež oba Adair uctíval s láskou mladšího bratra.

„Jeho první slovo bylo *kuše*,“ trval si na svém otec, když Adair začal mluvit. „Bude z něj velký bojovník.“

„Jeho první slovo bylo *kštice*,“ chlubila se matka tiše svým dámám, když jí splétaly kaštanové vlasy, i po narození dvou dětí stále bohaté.

Isabelle Schuler

Já bych mohla přísahat, že jeho první slovo bylo *kiše*, což není slovo, ale jen nesmyslné dětské žvatlání. Nechtěla jsem však odporovat ani jednomu z rodičů, kteří byli nezávisle na sobě přesvědčení o Adairovu osudu; podle jednoho z nich se měl stát mocným vládcem, který si získá slávu, a podle druhého měl být poslušným synem, který obepluje svět a bude hlásat o matčině kráse a vznešenosti.

Následující jaro jsme babičku nenavštívili a ani to další. Adair byl příliš malý, než abychom riskovali náročnou cestu, a přestože mě matka ujišťovala, že pojedeme, jen co bude dostatečně silný, podezřívala jsem otce, že dělá, co je v jeho silách, aby svého syna udržel z dosahu babiččina vlivu.

Aby upevnil Adairovo postavení dědice a potají možná také proto, aby předvedl synka jakožto obnovení rodové linie krále Coinneacha, během Adairovy druhé sklizně upořádal otec na Fife velkou hostinu.

„Proč jsme neslavili, když se narodil?“ zeptala jsem se.

Otec na mě ostře pohlédl.

„Proč se na něco takového ptáš?“ chtěl vědět.

Vydešeně jsem ukročila.

„Jen jsem si říkala...“

Otec si povzdechl, ale když promluvil, koktal a chraptil, jak skrýval své skutečné pocity.

„Musím si být jistý, že můj syn mluví s autoritou a dokáže se ohánět mečem. Nechci, aby mě zostudil před mým lidem.“

Adair se sice uměl ohánět malou dřevěnou holí, ale váha jednoho z otcových mečů by ho rozdrtila. A i když mluvil poměrně dobře, jeho hlas nezněl nijak autoritativně.

Šla jsem za Barrachem, naším kuchařem, který byl stejnou měrou zardělý a plešatý jako věrný a laskavý, aby mi vysvětlil otcovo

zvláštní chování. Jako mladík byl Barrach skvělý bojovník, ale při službě v otcově armádě přišel o nohu. Právě poroučel skupince sloužících, kteří měli plné ruce práce s přípravou skopového masa a sušeného ovoce na hostinu.

„Mnoho dětí nepřežije prvních pár zim,“ řekl, zatímco svýma obrovským rukama bojovníka hnětl těsto na chleba. „Oslavovat život kojence je pozvánka pro boha smrti, Manaua.“

Barrachova slova naplnila vzduch. Jméno boha smrti u nás sídlilo jako kletba.

„Ale otec už na podobné věci nevěří,“ zašeptala jsem, jako by pouze zmínka otcovy nevíry dokázala boha smrti přivolat.

„Tvůj otec je pověřivější než my všichni dohromady,“ opáčil Barrach. „Jen je příliš velký zbabělec, aby to dal před Malcolmem najevo.“

Ten den jsem k sobě Adaira tiskla pevněji.

Léto toho roku, kdy jsme čekali na Adairovu oslavu, se nesnesitelně vlekle. Každý den jsem přecházela za vojáky po hradbách a s pohledem upřeným na obzor jsem netrpělivě vyhlížela hosty. První z nich se objevili teprve ve chvíli, když přivezli první sklizeň. Nejprve rodina za rodinou a brzy v celých houfech.

Důležití hosté byli ubytováni v pokojích vedle těch našich. Zbytek vztyčil na pobřeží a v údolí stany. Mnozí přivedli zvířata, buď jako maso na hostinu, nebo dar pro Boedhea. Děti mi nadšeně povídaly, jak se jejich prasata a kozy jmenují.

„Tohle je Dagda a tohle Morrigan a tohle Cernunnos, protože má nejdelší rohy. A tohle je Columba a tohle Nynia..“

„Komu patří ta poslední dvě jména?“ zeptala jsem se. Pozнала jsem boha všech bohů a bohyni války a samozřejmě rohatého boha divočiny – příhodné jméno pro berana. Ale Columba a Nynia pro mě byly neznámé. Babička mi o nich nevyprávěla.

„Jsou to bohové?“

„Ne!“ smály se děti. „Jsou to lidé, ale modlíme se k nim, jako by to byli bozi.“

„Žehnají úrodě nebo přivolávají déšť?“ ptala jsem se.

„Ne.“

„To zní, jako by byli k ničemu,“ odpověděla jsem zmateně. „Proč se k nim modlíte?“

„To oni k nám přinesli křesťanství,“ odpověděly nedůvěřivě. „Copak to nevíš?“

Nevěděla jsem to, takže mě to zaskočilo. Navzdory všemu, co otec obětoval novému náboženství krále Malcolma, mě o něm nikdy nic nenaučil. Od dětí z Fife jsem se dozvěděla o mužích, kteří asi o generaci dříve jako první do našich zemí přinesli tu zvláštní tradici. Modlili se k těm mužům, jako se my modlíme k Brighde. Potají se však dále modlili i ke svým místním bohům, kteří žehnali a proklínali úrodu a řeky.

Vděčná za výměnu znalostí jsem dělala, co bylo v mých silách, aby děti byly šťastné a měly, nač si vzpomněly. Dívkám jsem sbírala květiny, které jsem jim вплétala do vlasů, jak jsem to viděla u matky. Chlapcům jsem ukazovala triky, jež jsem se naučila pozorováním cvičných bojů otcových strážných – jak překvapit soupeře chytrým úskokem nebo je vyděsit bojovými pokřiky. Vkrádala jsem se do kuchyně a prosila Barracha o sladkosti navíc, které jsem rozdávala svým novým poddaným.

Jejich potěšení a vděčnost mi přinášely radost a já svému malému dvoru vládla jako piktská královna, kterou mi bylo souzeno být. Byla jsem šťastná.

Když se sešlo celé Fife, hostina byla oficiálně zahájena. Otec si přál celé dva týdny hodování, jako bylo zvykem při narození krále, ale naše země, přestože plodná, nebyly na podobné výdaje dostatečně bohaté. Navzdory všem svým chybám byl otec dobrý mormaer a nebral od svého lidu více, než mohl dát. Spokojil se s týdnem.

První den oslav se táhl dlouho do noci. Neproběhly žádné druidské obřady, ale celou událost doprovázela kouzelná atmosféra. Otec mluvil o tom, jak se rodová linie Coinneacha vrací

JÁ, LADY MACBETHAD

na své právoplatné místo na trůně, a sliboval správcovství kraje každému, kdo byl ochotný poslouchat. Alkohol mu dodával na štědrosti a těm, kteří přijeli oslavovat, to ani v nejmenším nevadilo, a tak ho v jeho lehkovážnosti podporovali.

Hostina pokračovala další tři dny. My děti jsme měly stále větší a větší volnost a mohly jsme se toulat po okolí. Každou noc byl zpěv falešnější, tance divočejší a otcovo vychloubání mužským dědicem pyšnější.

Matka seděla vedle něj a opájela se jeho mocí, jako by byla její vlastní. Viděla se na trůně, který měl být její, v paláci ve Scone, jako královna, již Alba dosud neviděla. Ne jako ta ošklivá, hloupá Britonka, která na trůně seděla nyní, neschopná dát Malcolmovi mužského dědice. Má matka dá otci jednoho syna za druhým a jejich vláda nikdy neskončí. Její synové budou králové a po nich jejich synové.

Ve své pyše byli šťastní a příliš bezstarostní.

KAPITOLA 4

Uviděla jsem je jako první.

Modré nebe bez mráčku napovídalo, že nás čeká chladný den. My děti jsme vstaly už před rozedněním a jako racci jsme se netrpělivě proplétaly tábořem v touze najít zbytky masa a chleba. Když jsme nasbíraly z pozůstatků oslavy dostatek jídla, utekly jsme do kopců nad naším domovem.

Adair mi seděl na klíně a spokojeně cucal jablečnou slupku. Hleděla jsem na pobřeží a pohledem sledovala, jak přechází v záliv Eden a mizí ve vnitrozemí. A právě tam, mezi lesem a řekou, se slunce vycházející nad údolím odrazilo od blyštivých zlato-fialových vlajek.

Přijížděla královská družina.

Nikdy jsem žádnou neviděla, ale od rodičů jsem se naučila dost na to, abych poznala vojenský oddíl, který k nám mířil podél pobřeží. Moje srdce se zastavilo.

Přijíždí král Malcolm, aby nám sebral Adaira?

Vyskočila jsem na nohy a rozběhla se z kopce. Ostatní to považovali za hru a s křikem vyrazili za mnou. Ten zvuk probudil každého, kdo dokázal zaspát skřehotání racků a ranní světlo.

Když jsme doběhli k pevnosti, vyšel otec s rozzářenou tváří, aby nás přivítal.

„Děti,“ rozléhal se jeho hlas. „Kde jste celé ráno byly?“

„Přijel král, aby si odvezl Adaira!“ vykřikla jsem bez dechu.

Pohyb kolem nás ustal a otec přimhouřil oči.

„Co tím myslíš?“ zeptal se tiše.

Vysvětlila jsem, co jsem viděla z kopce.

„Ne. Musí jít o něco jiného.“

V těsném závěsu jsem ho následovala táborem k hlavnímu stanu. S nervózním šepotem se k nám připojovali jeho muži. Začali vytahovat meče, ale otec klidně vešel do stanu a usadil se do čela stolu, aniž by sáhl po zbrani. Společnost po zaváhání následovala jeho příkladu a všichni se posadili.

„Jezte,“ řekl a napjatě se usmál.

Muži se dali do jídla, ale mnoho z nich setrvalo rukama na jílcích, s pohledy upřenými ke vchodu.

„Není se čeho bát, Gruoch,“ řekl otec, když jsem se posadila po jeho boku, ale pak si upravil zlatý nákrčník a z pláště si smetl neviditelné smítko.

„Není neobvyklé, že král navštíví syna jednoho ze svých mormaerů,“ dodala matka a usedla vedle něj.

Nerozuměla jsem jim. Mluvili, jako by král přijel jejich synovi požehnat, ačkoli jsem celý život slyšela o jeho nedůvěřivosti vůči otci. Nedokázala jsem nehnutě čekat tak jako oni. Neklidně jsem se vrtěla na židli, dokud se venku nestrhl povyk a neupoutal naši pozornost.

Otec kývl na sluhu, který vyběhl ze stanu přivítat přijíždějící družinu. Po chvíli se ozval mužský hlas.

„Není třeba. Nejsem tak důležitý, abych byl vítán jako jeden z vašich místních bohů.“

Mluvil zdvořile, ale při slovech *místních bohů* jsem zachytila náznak nevole. Na základě jeho tónu jsem se rozhodla, že ho nemám ráda, ať už to byl kdokoliv.

Když do stanu vstoupil vysoký štíhlý muž, ve svém názoru jsem se jen utvrdila. Měl husté černé vlasy, které se mu vlnily kolem

obličej s pokožkou tak hladkou, jako by patřila chlapci. Slyšela jsem, že král Malcolm byl několikanásobným dědečkem, ale tento muž se zdál být mladý, přibližně ve věku mého otce. Byl pohledný, ale zvláště děsivým způsobem, a kolem těla se mu vlnil plášť, sytě modrý jako temnota nočního moře. Místo nákrčníku, který nosili králové a mormaerové, měl kolem krku pověšený malý zlatý křížek na kožené šňůrce, který ostře kontrastoval s tmavým pláštěm.

„Crinane,“ řekl otec a překvapení v jeho hlase odpovídalo tomu mému. Takže to přece jen nebyl král. „Nemyslel bych si, že opustíš opatství a poctíš naši skrovnou společnost svou přítomností.“

„Ani já ne.“ Crinan se blahosklonně usmál. Hlas měl jako med – teplý, sladký, jemný. Mluvil s přízvukem, který jsem nikdy dříve neslyšela, a musela jsem odolávat nutkání zavrtět se.

„Král obdržel zprávu, že Boedhe zplodil syna, a požádal mě, abych mu jeho jménem požehnal. Přijel by sám, ale je příliš zaneprázdněn vládnutím *svému* království.“

Mluvil s takovým respektem v hlase, že jsem urážku v jeho slovech pochopila teprve ve chvíli, kdy se otec vedle mě naježil.

„Jsme rádi, že dohlížení na malé opatství v Dunkeldu je mnohem méně náročné. Jinak bychom se nemohli těšit z tvé přítomnosti,“ odpověděl otec.

S radostí jsem sledovala, jak Crinanův úsměv vadne. Narovнала jsem se, hrdá na svého otce za to, že dokázal tomu nabubřelému muži jeho jízlivou poznámku oplatit.

„Zůstaň,“ pokračoval otec. „Najež se. Vzhledem k vašemu brzkému příjezdu jste museli cestovat celou noc.“

„Utábořili jsme se poblíž. Cesta nebyla náročná.“

Nebylo to výslovné odmítnutí, ale ani přijetí nabídky. Otec si musel trvat na svém, což jen prohlubovalo urážku. Já se však nedokázala oprostít od myšlenky, že byli na našem území, aniž by to otec věděl. Prosmekli se našimi kopci a lesy. Naskočila mi z toho husí kůže.